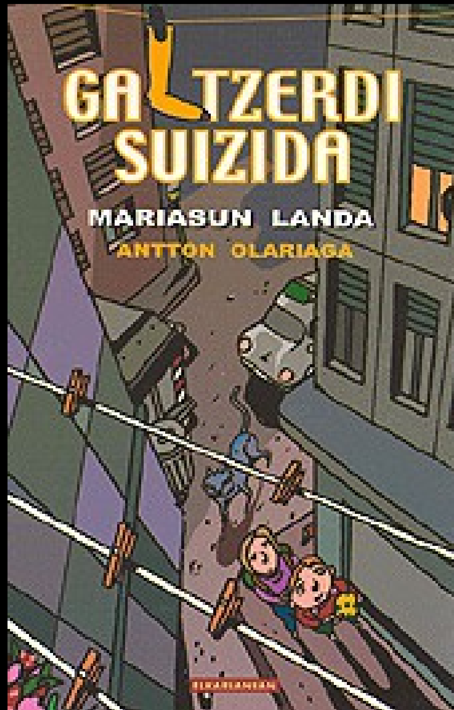
5vet klas > brezhoneg

> Ma buhez berrloer

☑ **Lenn ha kompren**
Anavezout ar skrivagnerez
Lenn al levr penn-da-benn

☑ **Selaou ha kompren**

☑ **Skrivañ**
Gouzout skrivañ diverradennoù

☑ **Komz didroc'h**
Bezañ gouest da gomz diwar-benn ar romant (diverrañ)

☑ **Komz / divizout**
Bezañ gouest da zivizout diwar-benn ar romant (sevel goulennoù ha respont)

☑ **Yezhadur/geriaoueg**
Geriaoueg ar romant

anv :
klas :
bloavezh-skol :

Ar skrivagnerez : Mariasun Landa

[diwar Wikipedia]

Mariasun Landa, ganet en Errenteria (Euskadi) d'ar 5 a viz Even 1949, zo ur skrivagnerez euskarek evit ar vugale hag ar grennarded.

Gant Bernardo Atxaga eo ar skrivagnerez euskarat a zo bet troet hec'h oberennoù ar muiañ. Kelennet he deus er c'hentañ derez hag er c'henteliioù-noz. Kelenn a ra bremañ e Skol-Veur Euskadi e Donostia.

Ar skrivagnerez

Un **aotreegezh prederouriezh** he deus tapet e skol-veur c'hall ar Sorbonne, e Pariz, e-lec'h ma oa e 1968. E 1982 e oa bet embannet he levr kentañ, ha tapet ganti ar priz Xabier de Lizardi. Prizioù all he deus bet: Euskadi (1991), Antonio María Labaien (2002), ha White Ravens (2002), gant Elefante txori-bihotza (2001).

E 2003 eo bet **loreet** he levr *Krokodiloa ohe azpian* (Ur c'hrokodil dindan ar gwele), skeudennet gant Arnal Ballester, gant ar Premio Nacional de Literatura Infantil y Juvenil, roet gant Ministrerezh ar Sevenadur spagnol. Kentañ tro e oa da loreiñ ul levr euskarek. Troet eo bet hec'h oberennoù en un daouzek yezh bennak, hag en holl yezhoù ar stad spagnol.

> geriaoueg

aotreegezh *(anv-kadarn)* : *diplom skol-veur, a dalvez tri bloavezh studi goude ar bak*

prederouriezh *(anv-kadarn)* : *danvez skol, ma tesker prederiañ, soñjal war a bep seurt traoù*

loreiñ *(verb)* : *reiñ ur priz da unan bennak*

Ma buhez berrloer

> Pennad 1 : Kozh berrloer gozh, p. 5-11

Lenn ar pennad hag ober un diverradenn anezhañ, dindan 10 linenn.

En diverradenn e rankez lakaat ar pep pouezusañ : tud, lec'hioù, deiziadoù, darvoudoù pennañ.

Ma diverradenn :

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

> geriaoueg

ruskek (5) : evel ar c'hoad (displijus)
pintig (6) : ul labous (pinson)
mennad (8) : c'hoant, soñj
daoubennet (8) : lakaet diaes
ranell (8) : fri-furch
soroc'hal (9) : komz a vouezh uhel ah rust
dic'hoanag (9) : hep spi ebet
aezhenn (11) : moged hag aer
empentiñ (11) : ijinañ

> Pennad 2 : Etre kazh ha razh, hag un dorniad kaozioù kaer, p. 12-18

Lenn ar pennad ha kavout ar respontoù mat.

P 12 : piv a zeu d'ober hillig d'al loer?

____

____

Penaos e oar al loer e oar ar c'hazh komz saozneg?

____

____

Kizhier a gomz saozneg a gaver :
A - alies-tre, e pep lec'h
B – ral a wech, un dra divoutin-tre eo

P 13 : penaos he doa gellet al loer deskiñ un tammig saozneg?

____

____

P 14 : ha gouest e vije bet al loer da respont d'ar goulenn «Where are you from»? Displeg perak.

____

____

Penaos e anavez al loer buhez ar razhed?

____

____

P 14 : er bajenn-mañ ez eus kaoz, en holl, eus

A – 2 seurt loened disheñvel

B – 3 seurt loened disheñvel

CH – 4 seurt loened disheñvel

P 15 : ar razh a gav gwelloc'h :

A – derc'hel al loer kousto pe gousto

B – teurel al loer a-benn gallout skarzhañ kuit

CH – reiñ al loer d'ar c'hazh

P 17 : piv eo Lukaz?

A – anv-bihan an aotrou Kermoal

B – anv al loer all

CH – anv ar pesk

P 18 : skriv roll an holl draoù a zo gwelet gant al loer :

____

____

____

> geriaoueg

makez (12) : sapre
kailhar (16) : fank, pri
plegenn (17) : degouezh
souchet (17) : astennet war al leur

> Pennad 3 : Klotilda, un itron kantreerez, p. 19-27

P 19 : hervez al loer

A – ez eo heñvel an traoù e-pad an deiz hag e-pad an noz

B – ez eo disheñvel an traoù e-pad an deiz hag e-pad an noz

P 20 : evel ur sorserez e seblant Klotilda bezañ, met koulskoude pa zastum al loer e kompren ez eo ur vaouez __________ ha __________ .

Al loer a zo
A – plijet-bras gant doareoù Klotilda
B – displijet-bras gant doareoù Klotilda

P 21 : goude bezañ bet gwriet e teu al loer da vezañ evel ur _______________________ .

P 22 : perak he doa Klotilda kempennet al loer?

____

____

P 23 : pe anv he deus Klotilda roet d'al loer?

____

____

Dre vras ez eo plijet al loer gant an abadenn, met memestra e kav anezhi _______________, dreist-holl pa rank chom hec'h-unan dirak _________________________ .

P 24 : petra a soñj al loer diwar-benn ar yaouankiz?

____

____

P 24 : petra a ra Klotilda ur wech echu an abadenn?

____

____

P 27 : ha laouen eo al loer gant he buhez? Displeg da respont.

____

____

> geriaoueg

peñseliet (20) : kempennet, dreset pa gaozeer eus danvez, dilhad
tridal (20) : ober lammoù bihan
hoalet (20) : bamet

seul (21) : lodenn a-dreñv ar sol
sol (21) : lodenn ar botoù a vez stok ouzh al leur pa valeer
petore (21) : peseurt

ervat (23) : mat > gouzout a ran ervat = gouzout a ran mat
a-bouez (24) : dre forzh
teogus (24) : bamus
leskiñ (24) : deviñ
gweañ (24) : plegañ
ardoù (24) : bezañ chuchuenn, ober reuz evit nebeut a dra
aberzhiñ (24) : en em reiñ
digenvez (24) : stad an hini a zo e-unan

> Pennad 4 : Harz al laer! Harz al laer!, p. 28-35

P 28 : gant Klotilda a vez aozet :
A – abadennoù disheñvel bewech
B – bepred an hevelep abadenn

Penaos eo emzalc'h ar bugel disheñvel diouzh ar re all?

P 29 : kav ur ger heñvel ouzh «dic'houest» : ________________________

Pelec'h e tiviz al laer chom a-sav?

P 32 : displeg ar pezh emañ ar baotred yaouank o prientiñ.

P 33 : skriv roll an holl draoù a zo e sac'h-kein ar paotr yaouank.

> geriaoueg

kañfard (29) : paotr yaouank diroll
hailhevod (29) : den diroll
garmiñ (29) : huchal
difronkal (29) : leñvañ
kendi (30) : savadur bras, meur a ranndi ennañ
koun (30) : soñj, eñvorenn
tremen dre ar pikoù (30) : gouzañv ur bern traoù start
meudata (32) : stekiñ
palvata (32) : tapout e-barzh an dorn da bouezañ un dra bennak
leurgêr (32) : plasenn
horjellañ (32) : fiñval
momeder (32) : brec'h un horolaj

> **Pennad 5 :** Berrloereier ha gladiatourien, p. 36-42

P 36 : petra eo planedenn al loer?

____

____

P 37 : goude bezañ bet leuniet a ganetinier, petra eo deuet al loer da vezañ?

A – ur ganetenn vras

B – ur vazh-skeiñ

CH – ur c'hañfard

P 38 : al loer a gompren mat-tre ar pezh a c'hoarvez.

A – gwir eo

B – ne gompren netra.

Displeg da respont :

____

____

Gant ar paotred yaouank ez eo bet lakaet al loeroù :

A – da Voudoù Iskis

B – da c'hladiatourien

CH – da vargodennoù

P 40 : an emgann a zo bet :

A – berr peogwir e plij d'ar Boudoù Iskis cheñch c'hoari alies

B – hir peogwir e voe aozet meur a c'hoariadeg

Piv eo Manuel, paol ha Loeiz?

____

____

Gant piv eo bet paouezet an emgann gladiatourien?

____

Sav roll ar pevar anv-gwan implijet da zisplegañ penaos eo al lec'h ma voe lakaet al loeroù :

____

____

P 41 : perak n'eo ket gouest al loeroù da respont da c'houlennoù ar verrloer?
A – n'eus loer ebet en he c'hichen
B – ne gomprenont ket he yezh
CH – distumm int, hini ebet anezho a zo bev

P 42 : gant petra e ra anaoudegezh ar verrloer e fin ar pennad?

____

____

> geriaoueg

lopañ (36) : skeiñ
rouedenn (36) : tamm roued
skeiñ hebiou (37) : skeiñ hep tizhout ar pal
souzañ (37) : kilañ
diarbenn arsailhoù (37) : chom hep bezañ tizhet, taget

sailhañ (37) : lammat
danzen (38) : soñjal, prederiañ
lajadoù (38) : mareoù
bezoud (38) : buhez
diabafet (41) : n'eo ket mui souezhet
goanag (42) : spi

> **Pennad 6 :** Nebeudadra, ma Rouanezig, p. 43-51

P 43 : goude stlepel kalzik loeroù er boubellenn, pet a chom gant ar paotr yaouank?

____

____

P 44 : petra zo skoulmet gant ar skolaer?

____

____

P 46 : an dimezell berrloer a soñje dezhi :
A – e chomfe bev daoust d'ar bec'h a oa bet e-pad c'hoari ar vugale
B – e varvfe abalamour d'ar c'hoari droch-se

Sav roll an holl zarvoudoù kontet gant ar verrloer :

____

____

____

____

P 48 : pa vez tennet delioù an artichaod e kaver ar galon, hag a zo ken ___________ ha ___________ ___________ .

P 49 : pe anv eo an aotrou berrloer, ha pe anv eo an dimezell berrloer?

____

____

P 50 : perak e huch an dimezell?

____

____

P 51 : pelec'h en em gav an div verrloer e fin ar pennad?

____

____

> geriaoueg

porpant (43) : chupenn

ac'hubet (46) : dougerez (pa gaozeer eus maouezed)

peurlavarout (50) : lavarout penn-da-benn

kouez (50) : poultrenn-kannañ

poulldroenn (50) : dour o redek e stumm ur c'helc'h

> **Pennad 7 :** Ar chañs' zo anezhi 'vat, p. 52-61

P 52 : ar verrloer a zo bet en em gavet en ur mekanik da gannañ c'hoazh.

A – gwir eo

B – n'eo ket

P 53 : penaos e oar ar verrloer ez eo ar skolaer un den a zo e-unan?

Diverrañ ar pajennadaoù 54-56 e pemp linenn :

____

____

____

____

____

____

P 57 : perak en doa ar skolaer disoñjet tennañ he zilhad eus ar mekanik da gannañ?

____

____

Perak he deus aon ar verrloer e vefe staget forzh penaos?

____

____

> geriaoueg

trovezh (52) : gwech

hiviziken (52) : adal bremañ

krezennoù (53) : t-shirtoù

bezañ en e gerz (53) : bezañ perc'hennet gantañ

divac'hagn (53) : yac'h

pellaus (54) : a lak da bellaat

teuc'h (54) : uzet, bet implijet kalz

merzherinti (54) : poan vras

cholori (54) : reuz, trouz

bac'h (55) : toull-bac'h

lomber (57) : prenest bihan

spurmantiñ (57) : damwelout

sederaat (58) : sioulaat

punañ (60) : lakaat / renkañ e stumm ur c'helc'h

Ma buhez berrloer

Da varregezhioù e dibenn ar frapad-mañ :

☑ **Respont dre skrid da c'houlennoù diwar-benn al levr**
❒ gouest on
❒ war an hent mat emaon
❒ n'on ket gouest

☑ **Kompren ul levr brezhonek penn-da-benn**
❒ gouest on
❒ war an hent mat emaon
❒ n'on ket gouest

☑ **Skrivañ diverradennoù**
❒ gouest on
❒ war an hent mat emaon
❒ n'on ket gouest

☑ **Komz didroc'h diwar-benn ul levr bet lennet ganit**
❒ gouest on
❒ war an hent mat emaon
❒ n'on ket gouest

☑ **Divizout gant unan bennak all diwar-benn ul levr bet lennet ganit**
❒ gouest on
❒ war an hent mat emaon
❒ n'on ket gouest